

PEDRO DAS NEVES ROPÖRTAJI TÜRKÇE ÇEVİRİ METNİ

-Hoş geldiniz, bugün Bay Pedro Neves konuğumuz olacak. Ceza infaz kurumları ve kişisel tecrübeleri hakkında bir röportaj gerçekleştireceğiz. Birinci soru ile başlıyorum Bay Neves kendinizi tanıtır mısınız?

-Sizi biraz şaşırtayım biliyorum, toplantıyı kaydediyorsunuz

Sizi biraz şaşırtacağım, slaytlar sunumumu yapmamda yardımcı olacaklar. Bakalım bu yardımcı olacak mı? Evet bu işe yarar. Sizin için de uygunsa ekranımı paylaşacağım.

-Tabi uygundur.

-Nerede acaba. Bulmaya çalışıyorum, tamam buldum. Şu an ekranımı görebiliyor musunuz?

Tamam çok kolay olacak, sunumumu numaralar üzerinden ilerleteceğim. İsmim Pedro Das Neves. IPS' nin CEO' suyum. IPS ; yenilikçi cezaevi sistemleri (innovative prison systems) adalet, cezai adalet ve cezaevleri hakkında çalışan araştırma ve danışma şirkettir. ICJS (innovative criminal justice sollutions)'de aktörüm.

Aynı zamanda dünya çapında cezalandırmanın iyileştirmesi hakkında faaliyet gösteren bir örgüt olan ICPA (International Corrections and Prisons Association)'in kurul üyesiyim. Bir oğlum ve bir kızım var. Bir köpeğim ve bir kedim var. İki kıta arasında yaşıyorum. İşlerime Lizbon, Portekiz'de başladım. Ve ailemle birlikte Toronto, Kanada'da yaşıyorum. Hayata 16 yaşında cezaevindeyken atıldım, bu bir cezaevinde ilk defa bulunduğum zamandı yani çok uzun zaman önceydi. Sonra bir süre boyunca herhangi bir cezaevi ziyaret etmedim.

29 yaşına geldiğimde ise geri döndüm ve cezaevi servisinde çalışmaya başladım. Ve neredeyse son 20 yıldır devam ediyorum. Dünya genelinde 41 farklı ülkede, 44 farklı yetki alanını ziyaret ettim. Ve 550'nin üzerinde cezaevi ziyaret ettim, bir noktadan sonra saymayı bıraktım. Evet bu benim konu hakkındaki kısa sunumumdur. Başka soru var mı ?

-Benim bir sorum var. Ortada duran John Legend mı ?

-Sunumu bunun için göstermiştim zaten.

-Bu gerçekten havalı.

-Daha sonra neden fotoğrafta olduğunu size anlatacağım, elbette bir açıklaması var.

-Sanırım ikinci soru bende. Aslında benim sorum kaç tane cezaevi ziyaret ettiğinize dairdi ancak zaten bunu cevaplandırdınız.

-Söylediğim gibi 41 ülkede birbirinden farklı yetki alanları içerisinde 550'den fazla.

-Efendim, ben ICPA araştırma grubundan İlhan. Bu karantina sürecinde sizin de bildiğiniz üzere ortak eğitimimiz dahil her şey çevrimiçi olarak yapılıyor. Bizim de her şeyi çevrimiçi olarak bulmamız gerekiyor ve bu süreçte ICPA bilgi ağından bilgi ediniyoruz. Pandemi

sürecinde gerçekleştirenlerle alakalı haberleri ve istatistikleri bir araya getirmeye çalışıyoruz. Benim sorumu yeni cevapladınız ama sizin Sosyoloji diplomanız olduğunu biliyoruz.

- Evet

-Doktora tezinizi Belçika'da yaptınız.

-Evet

-Bu çok güzel ve 2002'den beri ceza yargılaması ve yenilikleri üzerinde çalışıyorsunuz.

-Evet

-Benim sorum sizlerin bulduğu "Justice Trends" adlı dergi le ilgili. Sizi bu 12 ülkede dağıtımı yapılan dergiyi çıkarmaya tam olarak ne itti?

-12 değil 120 ülke. Aslında neden bu dergiyi hazırladığımız ile ilgili birden çok sebep var. Birincisi çok pragmatik ve ticari bir sebep. Bizim organizasyonumuz özel bir organizasyon biz araştırma ve danışmanlık şirketiyiz bu yüzden diğer özel şirketler gibi hükümetlerle olan ilişkilerimize dayanıyor. Bizim kendimizi bu sektörde bu alanda "tanınır" yapmamız gerekiyor. Tabi kazanmanın çeşitli yolları bulunmakta ve peki biz nasıl yapıyoruz?

Biz çeşitli konferanslara katılıyoruz, cezaevi hizmetleri ilgili Avrupa'nın çeşitli yerlerinde projelerimiz var ve düşündüğümüzde diğerlerinin yanında da yayımlama işlemi de müşterilerimiz ve partnerlerimiz için önemli bir iletişim yolu. Yaptığımız bir kataloğa sahip olmak, çalıştığımız sektörde iyi karşılanacak bir şey değil, diğer yandan sadece yaptığımız işi değil aynı zamanda hizmet başkanlarını bir araya getirme imkanımız olan bir dergiye sahip olmak, bakanlar, uzmanlar ve kendi ülkelerinde neler olup bittiğine dair görüşlerini bu dergide sunabilirler. Bizim düşüncemiz bunun iletişim için iyi bir yol olmasıydı.

Bu yüzden dergi, bir yandan yaptığımız şey için bir iletişim aracıdır diğer yandan aynı zamanda Dünya'nın cezaevleri/hapishaneler konusunda neler olup bittiğini paylaşmanın bir yoludur. Bana bu dergiyi açmaya neden gereksinim duyduğumuzu sordun. Bizim hissettiğimiz gereksinim bu alandan hiç dergi ya da herhangi bir yayım olmamasıydı. Bu, karar vericilerin görüşlerini ileticektir ve günlük, pratik yaşantıda yer alan kişiler için uzmanlar, avukatlar için çok sayıda yayınıımız bulunmaktadır ancak karar vericilere geldiğinde böyle bir şey bulunmamaktaydı.

Bu yüzden bizim gerçekten yapmak istediğimiz şey karar vericiler ve bakanlar arasında bir iletişim yolu oluşturmaktı. Aynı pozisyonda bulunan insanların neler yaptığını çok iyi görebilirler. En iyi örnek olarak Covid-19 süreci örnek verilebilir. Başlangıçta karar vericiler için bir rehber yayınladık. Herkes diğerlerinin ne yaptığını görmeye çalışıyordu. Bizim yaptığımız ise biz bunu çevrimiçi ortamda hazırladık ve şu anda farklı ülkelerde basılmış hale geldi. Biz buna Premium sürüm diyebiliriz. Çeşitli Adalet bakanlıklarının hapishaneler ile ilgilenen direktörlüklerine bu dergiyi dağıttık. Covid-19 nedeniyle geciken bir sonraki sürüm önümüzdeki hafta çıkacak.

- Teşekkür ederim efendim. Kısa bir sorum daha olacak Daha önce hiç Türkiye’de hapisane ziyaret ettiniz mi?

- Evet, Türkiye’de farklı hapisaneleri ziyaret ettim.

- Hangileri olduğunu hatırlıyor musunuz?

- Hapishanenin ismini telaffuz etmek çok zor. Benim ziyaret ettiğim hapisane...Bir dakika burada olmalı.... Yanımda bir CD var, şans eseri masamda bulunuyor, acaba hapishanenin ismi Sincan olabilir mi?

- Evet, evet aslına bakarsanız bahsettiğiniz hapisane, yaşadığımız şehirde.

- Sincan hapishanesi.

- Nasıl telaffuz ediyorsunuz?

- Sincan

- Sincan, kampüsü olan ve şimdiye kadar bir kaç kere ziyaret etme şansını yakaladığım büyük bir hapisane. İlk ziyaretimizi Adalet Bakanlığı ve Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü ile ortak yaptığımız çalışmalar çerçevesinde gerçekleştirmiştik. Hapishanenin daha çok üretim faaliyet gösteren alanlarını inceleme fırsatımızı oldu, yani tekstil atölyelerini, mobilya ve tahtacılık atölyeleri vb. alanları inceleyerek üretimin faaliyetlerinin nasıl yapılandırıldığını inceledik. Bir kaç kere de CTE ile ortak DVD’sini çıkarttığımız Radikalleşme Provizyonu bağlamında ziyaretlerimiz olmuştu.

Bunların yanı sıra İstanbul’da bir hapishaneyi de ziyaret etmiştik, gerçekten adını hatırlamakta güçlük çekiyorum, ve yine Ankara yakınlarında adını hatırlamadığım bir kaç cezaevine de gitmiştik.

Yalnızca hapisaneler değil Ankara ve İzmir’deki Denetimli Serbestlik Hizmetleri ile yaptığımız bir takım ortak çalışmalar sebebiyle buraları da görme fırsatımız oldu.

- Teşekkür ediyorum efendim.

- Ziyaret ettiğiniz cezaevleri arasında koşulları en kötü olanlar hangisi/hangileriydi ve neden?

- Tabi bu soruyu kendi gözümle gördüklerim çerçevesinde cevaplamak zorundayım çünkü dünya devasa bir yer ve konuyla alakalı her şeyi ya da her yeri bilmek imkansız ama ziyaretlerim sonucu Karayip Adaları ve Orta Güney Amerika’daki bazı küçük ülkelerin cezaevlerindeki koşullar, tanık olduğum en kötü cezaevleri koşullarıydı diyebilirim. Söz konusu ıslah evlerindeki ortak ve büyük sorunlardan bir tanesi aşırı nüfuslanmadır, yani hapisanelerde yatan insanların sayısı, hapisanelerin insan kapasitesinin çok üzerinde, bu da cezaevlerinde aşırı bir nüfus yoğunluğuna sebebiyet vermektedir. Aşırı nüfuslanma ve aşırı nüfus yoğunluğu arasındaki farkın üzerinde kasıtlı olarak durmak istedim çünkü bir çok ülkede, ve buna Türkiye de dahil, söz konusu iki sorun sıkça gözlemlenmektedir. Birçok ülkenin hapisane nüfusu olması gerekenden çok daha fazla ve eğer hapisane hizmetleri o kadar sayıdaki tutukluya ev sahipliği yapabilecek kapasitede planlanmaz ise, aşırı nüfus

yoğunluğu sorunu kaçınılmaz bir hal almaktadır. Soruya dönecek olursak, ziyaretim sırasında cezaevlerinde çok kötü koşullara şahit olduğum ülkelerden biri Güney Amerika'daki Guyana'dır. Guyana eski bir İngiliz kolonisi olup çok küçük bir yüz ölçümüne sahip bir ülkedir ve cezaevleri koşullarını tarif etmek oldukça güç fakat söylemeliyim ki koşullar gerçekten çok kötü. Hatta genel olarak Orta Amerika Cezaevlerinin sahip olduğu koşullar içler acısı. Tabi ki bu hikayenin bir yüzü.

Diğer yüzü ise tutukluluk süresince maruz kalınan aşağılayıcı ve cezalandırıcı muameleler. Yani madalyonun bir yüzünde cezaevleri ve koşulları, diğer yüzünde ise devletlerin mahkumlara karşı tutumları yer almaktadır. Bazı ülkeler insan haklarına gösterilmesi gereken saygıyı gösteremiyorlar çünkü adamakıllı bir cezaevi yapılanmaları ve koşulları mevcut değil, bazı ülkeler ise insan haklarına saygı göstermiyorlar çünkü bu hususu umursamıyorlar ve bu çok dramatik sonuçlara sebebiyet verebiliyor.

Bunun olduğu farklı ülkeler gördüm ama şunu söylemek isterim ki gördüğüm en kötü koşullar kesinlikle orta Amerika, Karayipler ve bazı güney Amerika ülkelerinde. Afrika'da hiç bulunmadım ve oradaki hapishaneleri hiç görmedim bunun yanında televizyon, Youtube ve benzeri yerlerden gördüğüme göre orada da çok çok kötü koşullar var ama orada hiç bulunmadım bu yüzden bunun hakkında konuşamam.

-Peki teşekkürler

- Merhaba

- Merhaba

- Hükümlülerin ruh sağlığını korumak ve iyileştirmek için kullanılan popüler ve etkili yöntemlerin neler olduğunu bilmek istiyoruz.

-Bu çok zormuş. Şunu söyleyebilirim ki genellikle çok az yapıyoruz. Bununla kastettiğim şu, iki durumu ayırt etmeme izin verin. Bunlardan biri akıl hastası olarak bildiğimiz kişilerdir ve akıl hastası oldukları için engelli olarak kabul edilirler, bu da sorumlu olarak yargılanamayacakları anlamına gelir, eylemlerinden sorumlu olarak kabul edilemezler ve bu yüzden hapishane olmasa bile hapishaneye çok benzeyen özel bir kurumda hapis cezasına çarptırılırlar. Ama bir tür tıbbi bakım, destek veya zihinsel sağlık desteği sağlayan bir kurum gibi görünüyor. İşte bu birinci durum.

Ve genel olarak elbette ülkeden ülkeye büyük ölçüde değişiyor. Şunu söylemek isterim ki mesela Belçika gibi ülkeler bu düzeyde, mükemmel hizmete sahip. Her hapishane değil ama en azından birkaç tanesinde özel şirketler tarafından yönetilen NC klinikleri (National Cannabinoid Clinics) var. Bu sebeple kamu-özel ortaklığına sahipler ve bu kısım, Sağlık Bakanlığı ile birlikte özel bir kuruluş tarafından spesifik olarak ele alınıyor. Yani denklemin bir parçası bu diyelim, mahkemenin engelli olarak gördüğü ve belirli kurumlara gidenler.

Şimdi sorun şu ki, cezaevinde zihinsel sorunları, problemleri ve zorlukları olan insanlar büyük bir yüzdeye sahip. Yani bu, onlarla gerçekten zihinsel bir problemleri varmışçasına ilgilenmediğimiz anlamına gelir. Biz onları sıradan suçlular, sıradan failer gibi görüyoruz ve

farklı nedenlerle sahip olabilecekleri ihtiyaçlara olan yanıtı verecek şekilde gerektiği gibi davranmıyoruz. Durumları hakkında doğru teşhis koyamayabiliriz. Çok sık görüyoruz, bilirsiniz. Size bir örnek vereyim: biri Menace ruh sağlığı yaşlanma ve hapisanede palyatif bakım olarak adlandırılan geliştirdiğimiz projelerden biri. Bir tane de Aware olarak adlandırılan var ve bu aynı zamanda elbette yaygın nüfusta olanların mahkumlarının ruh sağlığı sorunlarının farkında olmak için personelin bir eğitimi.

Ama durum şu ki; hapisane hizmetinde çalışan birine belirli bir ülkede akıl hastalığı olan mahkumların sayısını sorsanız, mahkemenin akıl hastası olduğunu düşündüğü kişilerin sayısını size verecekler ve sonra siz tamam peki diğerleri diye sorarsanız iki muhtemel cevap var: Biri diğerlerini bilmiyoruz, diğer biri bilmiyoruz çünkü sağlık raporları açık değil bu yüzden hapisane hizmetinin tıbbi kayıtlara erişimi yok ve bu nedenle belirli bir kişinin özel sorunu bilmez.

Bu yüzden yaptığımız şey, örneğin bir ülkenin Ruh Sağlığı hapları veya ilaç için ne kadar harcadığını anlamaya çalışmak gibi dolaylı yöntemlerden geçmeye çalışmak. Ve miktarlar muazzam. Yani bu sorunun var olduğunu kanıtıyor, herkes sorunun var olduğunu anlıyor ancak ülkelerin normal olarak bununla başa çıkacak kapasiteleri yok. Çünkü bu daha fazla uzman personele ihtiyaç duyulacağı anlamına gelir. Belirli mahkumları diğer mahkumlardan farklı bir ortam oluşturabilmek için ayırmak gerekir. Ve yine hapisaneye zaten baştan zihinsel sorunlarla gelen kişiler de var. Bu çok da yaygın... Zihinsel sorunları olan birisi hapse giriyor, çıkıyor sonra tekrar geliyor. Çünkü polisle işbirliği içinde hareket ediliyor ancak polis de ne yapacağını o kişilere yönelik nasıl hareket edeceğini bilmiyor sonucunda kişi tekrar hapse giriyor.

Yani diyeceğim şey şu ki evet böyle bir problem var ve bu her ülkede sorunlara yol açıyor. Bazı ülkeler zihinsel sıkıntıları olan kişileri desteklemek adına kamu merkezlerine yaptıkları yatırımları azaltıyorlar. Ve açıkçası bu tip problemlere sahip insanların sayısı hapisanelerde artıyor. Yani bu demek oluyor ki ihtiyacı olan insanlara gerekli medikal destek sağlanmazsa bu insanlar tekrar bir suç işleyecek veya şiddet olarak değerlendirilebilecek davranışlarda bulunacaklardır. Daha sonra tekrar mahkum olarak hapisaneye gelecekler. Bu sürede ihtiyaçları olan medikal desteği alamayacak, mahkumiyet süreleri bittikten sonra çıkacak ve tekrar aynı şeyleri yapıp hapse düşecekler.

Yani bu aslında bizim yıkmamız gereken bir döngü. Diğer birisi de tabi ki de toplum için gereken bakımı sağlamak. Yine aynı şekilde hapisanedeki akıl hastaları için gerekli uzman kadroya ve olanaklara sahip olmak. Kendinizi bir şizofreni ya da başka bir hastalığa sahip birisiyle ilgilenen hapisane görevlisi yerine koyun. Eğer o kişinin sıkıntısının ne olduğunu bilmezseniz kişinin şiddete meyilli olduğunu ve yaptıklarını şiddete sebep olmak için yaptığını düşünebilirsiniz. Bu sebeple belirli bir şekilde hareket ederseniz ve uyguladığımız güvenlik önlemleri de yine sizin bu problemi algıladığınız bakış açısına göre şekillenir.

Ancak eğer kişinin ne gibi bir sıkıntısı olduğunu, olayların kişinin sahip olduğu zihinsel sıkıntılar dolayısıyla gerçekleştiğini bilerseniz onu bir doktora, psikiyatriste veya psikoloğa yönlendirirsiniz. Eğer bu şekilde yaklaşmazsanız şiddete şiddetle engellemeye çalışırsınız ve bu da çok problematik bir durumdur.

-Son soruyu da ben soruyorum. İnfaz Hukuku ve İnsan Hakları Hukuku alanında çalışmak isteyen genç hukukçulara tavsiyeleriniz nelerdir?

-Diyebileceğim ilk şeyi zaten şuan yapıyorsunuz. Yani hukuk alanında çalışan kişilerle iletişim halinde olmak, farklı konular, alanlar üzerinde farkındalıklar yaratmak. Bu sebeple burada yaptığımız şey çok değerli. Önerebileceğim diğer bir şey ise gidip cezaevlerini ziyaret etmeniz olur. Çevrenizdeki Açık veya kapalı cezaevlerini ziyaret edin. Kadın cezaevlerine gidin. Çünkü kadın cezaevlerinde yaşananlar erkek cezaevlerindeki gerçeklerden çok farklı. Kadınların cezaevlerine girmelerine sebep olan nedenlerle erkeklerinki birbirinden çok farklı, toplumsal açıdan sonuçları da çok farklı. Bu sebeple bu ziyaretleri yapmak ilginç olabilir.

Yine çocuk cezaevlerini de ziyaret edebilirsiniz. Bu sayede aslında bazen ne kadar katı kurallarımız olduğunu ve aslında cezaevlerinde bulunan mahkumların çoğunun orada olmaması gerektiğini fark edebilirsiniz. Eğer cezaevlerini ziyaret eder oradaki kişilerle sohbet ederseniz bir aşırı nüfuslanma, aşırı kalabalıklaşma problemi olduğunu anlarsınız. Ve aslında denetimli serbestlik sistemi gibi yapılabilecek düzeltmelerle bu mahkum sayısını %10-15 hatta 20 azaltılabiliriz.

Uygun bir kamu hizmeti yararına çalışma sisteminiz veya uygun denetimli serbestlik sisteminiz varsa, ziyaret ve anlayışın gerçekten önemli olduğunu bilirsiniz. Önerebileceğim diğer bir şey, sadece ülkenizde neler olduğunu değil, başka ülkelerde neler olup bittiğini ve diğer ülkelerin neler yaptığını size daha gururlu bir bakış açısı sağlayabilecek ICPA' yı görmek gibi bu organizasyonlarla gerçekten bağlantı kurmak. Dergide bu yapıya sahip olduğumuz bir örnek vermek gerekirse, bu ülkelerde ceza reformu hakkında konuşan birkaç ülke ve bakanımız var.

Bir örnek verildiğinde, Portekiz'de 3 yıl önce mevzuat değişti ve 2 yıl hapis cezasına çarptırılacak bir ceza çerçevesine sahip olacak suçlar, iki yıl hapis cezasından sonra bu iki yıl hapis cezası topluluk önlemleri, alternatif tedbirler tarafından azaltıldı. Bu suçlar 2 yıla kadar ise, muhtemelen çok tehlikeli bir kişi olmadıkları anlamına gelir, yine de bir kamu hizmeti yararına çalışma sunmaları gerekir, ancak muhtemelen bunu bir tür elektronik para treni ile izlenebilir veya hatta geri döndürülebilirler. Toplum gibi bazı iyi projelerde çalışarak, evet bu tam olarak toplum hizmeti.

Dolayısıyla ceza reformu konusunda neler olup bittiğini anlayarak, ülkenizde neden bu kadar çok sayıda engellenmiş mahkumunuz olduğunu anlamak gerekir. Şu anda bunun üzerinde bir proje yürütüyoruz ve bu gerçekten de ön tedbirlerin azaltılması ve alternatif önlemlerin hazırlanması ve farklı ülkelerin farklı tepkilerini, neler yaptığını araştırmak. Bence gerçekten sadece bu yolu seçerseniz savunmak zorunda olduğunuz insanları desteklemenize değil, aynı zamanda yasal katkı reformu açısından da bazı katkıları nereye getirebileceğinizi görmek için gerçekten önemli. Bence bunlar benim önerilerim olacaktır.

-Çok teşekkür ederim

- Tekrar teşekkürler efendim. Bir fan boy gibi görünmekten hoşlanmıyorum ama hala John Legend fotoğrafını merak ediyorum.

-Evet tamam, bu yüzden normalde bu slaydı kullanırsam iki sorum var. Birincisi “Neden 16 yaşındayken hapisanede başladın?”. Ama ilki daima John Legend' ın orada yaptığı şey. Buna cevap vermek çok kolay. John Legend' ın ABD'de özgür Amerika olarak adlandırılan bir harekete önderlik etmesi, kitlesel hapsedilmeye karşı bir hareket olduğudur. Ve birkaç yıl önce 2016'da bir konsere katılmak için Portugo' yu ziyarete geldi ve ekibi tarafından hapisaneye ziyaret düzenlemesi istendi ve ben ona hapisaneye ziyaret ayarlamak için görevlendirilmişim çünkü o Portekiz'de uyuşturucu kullanımın suç olmamasının nasıl işlediğini anlamak istiyordu. Portekiz de birisinin uyuşturucu kullanması suç değildir, halk sağlığı problemidir. Bu yüzden uyuşturucu kullanan insanlar hapisaneye gitmezler ama onlar bağımlılıklarını azaltmak için tedavi edilirler. Ayrıca hapisanede uyuşturucu kullanan insanlar için özel programlarımız mevcut. Bu yüzden Portekiz'de ki hapisanemizi ziyarete geldi ve nedeni olarak da; Amerika dünyadaki %5'lik nüfusa sahip ayrıca dünyadaki toplam hapisanedeki kişi sayısının da %25 i Amerika'da. Bu az önce bahsettiklerim Amerika'daki toplu hapsedilmeye karşı bir olay. O (hapisaneyi ziyarete gelen adam) da aktivist olduğundan dolayı buradaydı.

- Teşekkür ederiz

- Tamam

- Başka sorunuz var mı?

- Galiba başka bir sorumuz kalmadı.

- Bu arada benim bir sorum olacak. Bu öğrendiklerinizle ne yapmayı planlıyorsunuz? Bir sonraki adım sizin için ne olacak?

- Cevaplamak isteyen var mı? Ben açıklamaya çalışayım. Bizler farklı ülkelerde olan farklı kişiler ile “Covid 19 ‘un ceza infaz hukuku ve gelişmeleri “ üzerine röportajlar yapıyoruz ve böylece dünya da ve ülkemizde ne olduğuna dair en sonunda bir rapor ortaya çıkaracağız. Böylelikle güzel bir şey ortaya koyacağımızı düşünüyoruz.

- Covid-19 üzerine ise ICPA web sitesi gerçekten iyi bir site size yardımcı olacaktır.

- Üzerine çalışıyoruz.

- Ayrıca size Avrupa'da neler olduğu ile ilgili temel bilgi sağlayıp yardımcı olacak başka web siteleri daha var. Bir şeye ihtiyacınız olursa iletişime geçmekten çekinmeyin. Geleceğinizde, kariyerinizde ve öğrencilik hayatınızda tüm şansın sizinle olmasını dilerim. Çok hoş bir sohbet oldu.

- Bay Neves, sizinle bu röportajı yapmak ve tanışmak bizim için bir onurdur. Zamanınız ve ilginiz için teşekkür ederiz.

- Teşekkür ederim, benim için bir zevkti. İyi dileklerle, görüşmek üzere.

- Görüşmek üzere.